Læserbrev

Jeg har brugt flere at mine søndagseftermiddage til at gå til såkaldte „børnefilm", og derved har jeg i hvert fald lært een ting: Børnefilm findes sjældent på programmerne. Det er ofte de mest hårrejsende „historier", man viser de sølle unger. Forleden var jeg i en biograf, der — billigt for så vidt — gav to lange film for 2,50 kr.

Forestilingen blev således annonceret i søndagsbladene:

Kl. 4 Kæmpe dobb. progr. DAKOTA m. John Wayne & VESTENS VILDE KVINDER med „Fuzzy".

Denne sidste er børnenes favorit. Bare han viser sig med sit idiotiske skæg og sin pjattede gangart, jubler de højt — men hvad det er for noget møg, man derved prenter ind i børnene, eller snyder dem med, det tænker ingen på, tilsyneladende da.

Og *John Wayne,* denne dejlige skuespiller, hvorledes kan han lade sig bruge til sådan noget som „Dakota"? En dårlig handling, en fjollet løsning på problemerne og et par slagsmål, der råt og brutalt siger børnene, at sådan skal du løse dine problemer, hvis noget går dig imod.

Efter „Dakota" var der en pause, og jeg stod i foyeren og betragtede „livet" der. Et vildt orgie med aggressive drenge. Større drenge vred armene om på de mindre, dunkede dem i hovedet o.s.v. Det var tydeligt at se, at de „var" John Wayne, at de havde lært noget af filmen, det eneste, der kunne læres af den: Råhed.

Jeg talte med en „voksen", der havde sin lille søn med, og jeg kunne ikke lade være med at sige: Sikke noget møg at vise børn. Han stirrede forbavset på mig (han var vel ca. 30 år) — han var nok selv blevet oplært på samme måde. Han svarede: Det var da en dejlig film, John Wayne er sku' da altid go', Mand (dette i et nedladende tonefald). Jeg måtte jo være gal, når jeg kritiserede hans barndoms helt, alle raske drenges helt. Jeg blev ved: Se på alle de små voldsmænd, de leger at de er så stærke at de kan ordne alt. Ikke een af dem prøver at spille stærk over for en større. Nu skal de ind og se den næste, sikkert en af samme skuffe, med en lige så dårlig handling og sikkert værre spil. Igen et nedladende svar: Nej da, den er god, den er med Fuzzy og en hel masse piger.

Jeg gik ind for at se den vidunderlige Fuzzy, men aldrig før har jeg set noget så elendigt: Ingen handling, ingen vilde kvinder, men en fjollet Fuzzy og en naragtig dukkedreng i sort med to vældige revolvere ved lårene.

Og så råbes der — hver gang en bevilling uddeles — op om, at den eller den bliver foretrukket, fordi han eller hun har mægtig FORSTAND på film. Men ofte bruger bevillingshaverne deres evner forbandet dårligt, altså deres evner til at bedømme film, medens jeg har en til vished grænsende mistanke om, at de bruger deres økonomiske evner bedre — ofte giver de mobben, hvad den tilsyneladende gerne vil have.

Hvorfor bruger aviskritikerne ikke noget af deres spalteplads til at hjælpe de sølle unger? Er de virkelig fordømt til i al fremtid at skulle se underlødige og upædagogiske film? Hvorfor rakker man ikke programmerne ned i mandagsnummeret af Berlingeren og Politiken — af alle aviserne? HVORFOR IKKE???

Ejnar Jensen,
Tømrermester.

Før henrettelsen

YIELD TO THE NIGHT (LAD NATTEN KOMME). Prod.: Kenwood Films 1956. Manus.: John Cresswell og Joan Henry efter Joan Henrys roman. Instr.: J. Lee Thompson. Foto: Gilbert Taylor. Musik: Ray Martin. Dekor.: Robert Jonas. Medv.: Diana Dors, Yvonne Mitchell, Michael Craig, Geoffrey Keen, Marie Ney, Olga Lindo, Mary Mackensie, Liam Redmond, Joan Miller.

Historien, der fortælles ved hjælp af *flashback*-metoden, har svage partier. Det er i orden, at den smukke unge ekspeditrice, der ikke har meget ud af samlivet med sin mand, forelsker sig i en noget neurotisk ung herre, som imidlertid ikke ønsker at tage sig af hende, da hun flygter fra manden. Men det er ikke i orden, at denne unge herres forhold til en anden dame, der har uhyggelig stor magt over ham, ikke beskrives nærmere, men svøbes ind i hemmelighedskrømmeri for at virke dæmonisk. Dette giver passager af filmen et præg af billig „mystik", som kontrasterer med den stilfærdige og pålidelige realisme i det meste af det øvrige. Akceptabelt er derimod ekspeditricens mord på rivalinden.

Langt mere end akceptable er fængselsscenerne, som er det centrale i filmen og giver den sin eksistensberettigelse. Ekspeditricen bliver dømt til døden, og filmen er som *Cayattes* „Vi er alle mordere" et angreb på dødsstraffen. Men hvor franskmandens film ville „ruske op" i tilskuerne ved hjælp af en polemisk lidenskab, der tog magten fra menneskeskildringen, vil englænderen først og fremmest få tilskuerne til at begribe dødsstraffens umenneskelighed ved at få dem til at identificere sig med den unge kvinde, der skal hænges. Og dette lykkes så godt, at man ikke tager i betænkning at sætte den ret ukendte *J. Lee Thompsons* film højere som et „humanistisk" indlæg end „Vi er alle mordere" af den berømte Cayatte (der dog ikke er blevet så fantastisk berømt, at alle de danske aviser ser sig i stand til at stave hans navn korrekt). Den engelske instruktør føjer detalje til detalje i sin pinefulde skildring af den dømtes sidste dage, dagligdags ord og begivenheder bliver rystende, uudholdelige i nærheden af denne urimelige død, og da kameraet henimod slutningen i nogle brøkdele af et sekund nærmer sig fangens nakke, føler tilskueren sig som bøddelen.

I fængselsscenerne er instruktionen så god, at *Diana Dors* som den dødsdømte overbeviser og får os til at føle stærkt, skønt hendes talent naturligvis ikke pludselig er blevet stort. Ekspeditricen er en almindelig, ganske vist smuk, men ikke særlig interessant kvinde, og netop hendes almindelighed har instruktøren og Diana Dors kunnet fremhæve på en så ægte måde, at de færreste vil kunne skubbe figuren fra sig og anskue den objektivt som et særtilfælde, noget uden for dem selv.

„Sight and Sound" hævdede i sin anmeldelse, at filmen til slut — i scenerne med præsten — bliver konventionel, idet præsten er en *„daddy-knows-best prison padre"*. Denne indvending synes mig uretfærdig; præstens ro forekommer mig at stå i en enerverende modsætning til kvindens sjælelige situation, og til det sidste protesterer man.

Erik Ulrichsen.